

ZESTAW TEMATÓW Z JĘZYKA POLSKIEGO NA USTNĄ MATURĘ W ROKU SZKOLNYM 2013/14

I LITERATURA

1. Niewłaściwe wybory, błędne decyzje... Oceń, jakie były ich konsekwencje w życiu bohaterów literackich. Omów na wybranych przykładach.
2. Wzorce osobowe charakterystyczne dla literatury średniowiecznej oraz renesansowej. Omów problem na wybranych przykładach.
3. Zjawy, duchy, wizje, sny ... W oparciu o utwory literackie, określ, jakie funkcje pełnią one w literaturze różnych epok.
4. Motto, tytuł, ostatnia scena jako klucz do interpretacji dzieła. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
5. Porównaj obraz władcy w różnych epokach literackich. Odwołaj się do wybranych utworów literackich.
6. Porównaj wizerunek Polaków, ukazany w utworach literackich różnych epok, w oparciu o wybrane teksty.
7. Historia jako temat i jako pretekst w polskiej epice XIX i XX wieku. Przeanalizuj wybrane utwory.
8. Przedstaw naturę jako przedmiot opisu i jako bohatera w wybranych utworach różnych epok.
9. Porównaj wizerunek rycerza, odwołując się do tekstów literackich różnych epok.
10. Młodzi, gniewni wśród twórców i bohaterów literackich. Ukaz problem w oparciu o utwory literackie.
11. Ksenofobia i tolerancja w literaturze polskiej drugiej połowy XIX wieku. Porównaj stanowiska twórców.
12. Omów motyw dworu polskiego jako kolebki tradycji i wartości moralnych w literaturze XIX i XX wieku.
13. Wątki i motywy ludowe w literaturze polskiej. Scharakteryzuj ich znaczenie w literaturze romantyzmu i Młodej Polski.
14. Motyw przemijania w literaturze polskiej. Przeprowadź analizę na podstawie literatury barokowej i romantycznej.
15. W oparciu o teksty literackie XX wieku przedstaw postawy człowieka wobec zagrożeń totalitaryzmu.
16. Zaprezentuj różne obrazy rodziny ukazane w literaturze polskiej.
17. Omów funkcjonowanie motywu kobiety fatalnej w literaturze dwóch wybranych epok.
18. Zinterpretuj motyw zbrodni i kary w utworach literackich.
19. Przeżycie czytelnicze jako ważny motyw biografii bohatera literackiego. Omów problem w oparciu o losy wybranych postaci literackich.
20. „Powolał mnie Pan na bunt”(Grochowiak). Ukaż sylwetki niepokornych w literaturze różnych epok.
21. Podróż jako droga do samopoznania. Przedstaw problem na podstawie przykładów z różnych epok literackich.
22. Stereotyp ucznia i studenta w prozie XIX i XX wieku. Przedstaw zagadnienie, na przykładzie wybranych bohaterów literackich.
23. Znaczenie tytułów w literaturze polskiej XIX i XX wieku. Przedstaw problem w odniesieniu do wybranych przykładów.
24. Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze – omów sposoby ich przedstawiania i funkcje w wybranych utworach.
25. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
26. Idealiści i marzyciele w literaturze polskiej. Scharakteryzuj sposoby ich kreowania w utworach różnych epok.
27. Pamiętnikarz jako autor, narrator i bohater swego dzieła. Na wybranych przykładach ukaż różne sposoby kreowania tych ról.
28. Nasi „bracia mniejsi” w literaturze. Omów różną funkcję zwierząt w wybranych utworach.
29. Rola przyjaźni w życiu różnych bohaterów literackich. Przedstaw zagadnienie na podstawie utworów różnych epok.
30. Przedstaw funkcjonowanie motywu wesela w tekstach literackich różnych epok.

31. Bohaterki polskich utworów romantycznych. Co je łączy, a co je dzieli? Omów temat, przywołując wybrane utwory literackie.
32. Literackie portrety ojców – omów motyw na wybranych przykładach.
33. Literackie portrety ludzi szczęśliwych. Wykaż ich różnorodność, odwołując się do wybranych przykładów.
34. Literackie portrety synów – omów motyw na wybranych przykładach.
35. Omów sposoby prezentacji tematyki żydowskiej w literaturze XIX i XX wieku.

II ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Przedstaw ukazanie motywu dziecka w literaturze i filmie.
2. Przedstaw funkcjonowanie motywu „danse macabre” w wybranych tekstach literackich i dziełach sztuki.
3. Scharakteryzuj inspiracje biblijne w kulturze, analizując wybrane dzieła literackie, malarskie i rzeźbiarskie.
4. Przedstaw i porównaj sposób prezentacji scen batalistycznych ukazanych w literaturze, malarstwie i filmie.
5. Analizując wybrane dzieła, przedstaw sposoby kreowania obrazu natury w poezji i malarstwie.
6. Udowodnij, że twarz człowieka jest przedmiotem zainteresowania artystów różnych dziedzin sztuki.
7. Scharakteryzuj inspiracje antyczne w kulturze, analizując wybrane dzieła literackie, malarskie i rzeźbiarskie.
8. Określ cel i funkcje impresjonistycznej techniki obrazowania świata w sztuce i literaturze.
9. Na przykładzie dzieł wybranej epoki omów kanon piękna kobiety w literaturze i sztuce.
10. Przedstaw na wybranych przykładach, jak ukazane są Tatry w literaturze i sztuce Młodej Polski.
11. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw portret sarmaty ukazany w literaturze i malarstwie.
12. Omów artystyczne interpretacje powstań narodowych w literaturze i malarstwie.
13. Omów funkcje brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
14. Przedstaw literackie i malarskie interpretacje wybranych wydarzeń historycznych.
15. Polskie obrzędy ludowe jako inspiracja artystyczna. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literatury i sztuki.
16. Świat orientalny jako źródło inspiracji artystów. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów z różnych dziedzin sztuki i literatury.
17. Dokonując analizy porównawczej dzieł, omów artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie.
18. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw różne ujęcia Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce.
19. Karykatura jako jeden ze sposobów przedstawiania człowieka w różnych tekstach kultury. Omów problem na wybranych przykładach.
20. Bohater literacki, a jego kreacja filmowa lub teatralna. Dokonuj porównania, uwzględniając środki wyrazu typowe dla literatury i filmu lub teatru.
21. Omów na wybranych przykładach różne sposoby kreowania obrazu dworku i dworu szlacheckiego w literaturze i filmie.
22. Język teatru i literatury. Porównaj wybrane dzieła literackie i ich adaptacje teatralne.
23. Koncepcja piękna w literaturze, malarstwie i architekturze – zanalizuj wybrane dzieła.
24. Zaprezentuj obraz domu i rodziny przedstawiony w literaturze i filmie.
25. Technika impresjonistyczna w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy wybranych przykładów.

III JĘZYK

1. Język polskiej piosenki młodzieżowej. Dokonaj analizy językowej wybranych tekstów piosenek.
2. Na podstawie wywiadu z mieszkańcem województwa małopolskiego omów cechy gwary małopolskiej.

3. Anglicyzmy we współczesnej polszczyźnie. Omów i oceń zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
4. Właściwości wywiadu jako formy wypowiedzi. Omów zagadnienie na wybranych przykładach
5. Życie wyrazów. Omów zmiany znaczeń wybranych wyrazów na przestrzeni dziejów języka.
6. Scharakteryzuj na wybranych przykładach słownictwo internetowe i oceń jego poprawność w kontekście kultury języka.
7. Reklamy radiowe. Przedstaw różne formy ekspresji i środki wyrazu charakterystyczne dla tego typu wypowiedzi.
8. Język prasy. Omów odmiany stylu publicystycznego na wybranych przykładach.
9. Imiona modne. Przedstaw materiał językowy ilustrujący zmiany imion w ostatnim dziesięcioleciu.
10. Omów specyfikę tekstu reklamowego jako gatunku wypowiedzi.
11. Realizacja funkcji perswazyjnej w reklamach. Omów problem, odwołując się do reklamy telewizyjnej i prasowej.
12. Istota sloganu reklamowego. Rozważ problem, odwołując się do wybranych reklam prasowych i telewizyjnych.
13. Dokonując analizy językowej różnych reklam, wyjaśnij, jaki obraz świata kreują.
14. Scharakteryzuj podstawowe mechanizmy manipulacji językowej na wybranych przez siebie przykładach.
15. Potrzebne i zbędne zapożyczenia we współczesnej polszczyźnie. Omów zjawisko na podstawie zebranych przez siebie przykładów.
16. Scharakteryzuj język i styl wybranej przez siebie epoki.
17. Morsztyn – mistrz konceptu. Na wybranych przykładach scharakteryzuj praktykę konceptu.
18. „Sztuka przekonywania” i „sztuka dobrego mówienia”. Wskaż obecność retoryki w twórczości Jana Kochanowskiego.
19. Scharakteryzuj elementy orientalne w języku „Sonetów krymskich” Adama Mickiewicza.
20. Komizm słowny i sposoby jego realizacji w wybranych utworach różnych autorów.
21. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
22. Dokonując analizy języka piosenek jednego z zespołów ostatnich 20 lat, wyjaśnij zasadność doboru środków wyrazu.
23. Dokonując analizy języka pism młodzieżowych, wyjaśnij, jaki obraz świata one kreują.
24. Omów pochodzenie nazw miejscowych twojego regionu.
25. Literacka geneza przysłów i sentencji. Wyjaśnij, jakie zasady etyczne są w nich zawarte.